

1-től.

Sz. 4717 I-III. 715 5:6 212

1234 1229 1220 12 9 12 2 1205 1158 1151

1 141 106 054 039 031 023 0 5 952 940 721

021 915 905 855 836 811 55 42 27 17

01 915 905 855 836 811 55 42 27 17

01 915 905 855 836 811 55 42 27 17

01 915 905 855 836 811 55 42 27 17

01 915 905 855 836 811 55 42 27 17

01 915 905 855 836 811 55 42 27 17

01 915 905 855 836 811 55 42 27 17

01 915 905 855 836 811 55 42 27 17

01 915 905 855 836 811 55 42 27 17

01 915 905 855 836 811 55 42 27 17

01 915 905 855 836 811 55 42 27 17

01 915 905 855 836 811 55 42 27 17

01 915 905 855 836 811 55 42 27 17

01 915 905 855 836 811 55 42 27 17

01 915 905 855 836 811 55 42 27 17

01 915 905 855 836 811 55 42 27 17

01 915 905 855 836 811 55 42 27 17

01 915 905 855 836 811 55 42 27 17

01 915 905 855 836 811 55 42 27 17

01 915 905 855 836 811 55 42 27 17

01 915 905 855 836 811 55 42 27 17

01 915 905 855 836 811 55 42 27 17

01 915 905 855 836 811 55 42 27 17

Szerkesztőségi iroda: Nagybecskerek, Zápolya-u. 1. hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal: Fleitsz Fer. Pál könyvnyomdája Nagybecskerek, Zápolya-u. 1. hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felajánlások intézendők. Telefon-szám 71.

TORONTAL

POLITIKAI NAPILAP. Főszerkesztő: Dr. BRÁJER LAJOS.

Előfizetési árak: Egész évre --- 24 K. Félévre --- 12 K. Negyedévre --- 6 K. Egy hónap --- 2 K. -- Egyes szám ára 3 fillér.

Hirdetések a kiadóhivatalban fogadtassanak el. Azonkívül az összes hirdetési irodákban. Megjelenik vasár- és ünnepek kivételével mindennap délután 6 órakor. Újságár 50

Nagybecskerek, 1913. XLII. évfolyam 49. szám. Péntek, február 28.

A politikai helyzet.

— febr. 28.

Az ellenzék teljes bizonyossággal hirdette, hogy Lukács László miniszterelnök a legutóbbi királyi audienciáról mint bukkott ember tér vissza.

Aki az ellenzék sajtóját figyelemmel kísérte, meggyőződhetett róla, hogy az ellenzék minő vérmes reménysegeket fűzött a kormányelnök audienciájához. Csodálatraméltó naivitással szinte megtették az uralkodót bírónak a botrányok dolgában és ítéletet vártak maguk — mellett.

A munkapárttól teljesen távol áll, hogy a kihallgatásnak ezt a jelentőséget tulajdonítsa. Bárminő csábító is volna a pártnak, hogy az audiencia eredményét ezen az alapon — melyet maga az ellenzék kínál fel — a maga javára politikailag kihasználja, tartózkodik ettől, mert a koronának ilyen éles és izzó szenvedélyektől áthatott ügyben való ekszponálása alkotmányellenes volna és a tényeket sem fedné.

Annyit azonban a helyzet megvilágítása végett, mint nyilvánvaló faktumot meg lehet állapítani, hogy a kormány a királynak változatlan bizalmával rendelkezik.

Ideleinn pedig a miniszteriumot egy hatalmas és egységes többség támogatja, amely, mint elnökének, Khuen-Héderváry Károly grófnak nyilatkozata is mutatja, tisztában van azzal, hogy a kormány fején és testén keresztül tulajdonképpen az ő életére törnek.

Ilyenképpen Lukács László szilárd politikai állásban, parlamenti akcióképességének és az alkotmányos kormányzás minden előfeltételének birtokában fog hozzá legfontosabb politikai feladatának, a választói jogról szóló törvényjavaslatnak törvényhozási elintézéséhez.

A Déry Zoltán által kezdett, elvtársai által möhön felkapott és még más napnapután tovább szőtt botrányhajhászó kampány hathatós politikai fegyvernek nem bizonyult. Minden ponton fiaszóval végződött. A bíróság fogházra ítélte a becsületsértőt. A képviselőház védelmet adott a méltatlanul megvádolt kormányelnöknek s a legutóbbi királyi kihallgatás egyéb téren mozgó reménykedéseket foszlatott széjjel.

Az ellenzéken nagyon, de nagyon alábecsülik azt a vitalitást, melyet a kormánynak a maga igaza és ellenfelei haremódorának alacsonyága kölesönöz.

Azokon a hasábos ekszpektorációkon, melyekben a munkapárti rezsim közeli összeomlását jósolják, csak mosolyogni lehet. Nehéz sorban van mostanság az el-

lenzéki publicisztika: A királyi audiencia eredménye nyomán is a kormány és a munkapárt összeomlásáról kell regélnie.

A munkáskertek.

Bielek Vilmos megyei aljegyző előadása a nagybecskereki szabadliceumban. — febr. 28.

IV.

A kivándorlás: Mindannyiunkat közelről érdekel a kivándorlás kérdése, mert nagy hátrányát közvetlen érezzük.

A szociálpolitikai mozgalmak hozzánk nyugat felől csaknem minden átmenet nélkül értek és véreinknek százezer számra menő kivándorlása rázott fel évszázados álmunkból. Az óriásmérvű kivándorlás gazdaságunk és iparunk nagy hátrányára van. A munkás nem élhet meg és kivándorol, mert nincs elég fejlett iparunk, viszont az ipar nem fejlődhetik mert a kivándorlás folytán nincs elegendő munkás.

Számtalan oknak láncszerű összefüggése az, amely végeredményben a munkást arra kényszeríti, hogy hazáját, szülőföldjét, otthonát és családját elhagyja. Ezeket az okokat arra hivatott egyének, akik a kivándorlás kérdésével foglalkoznak behatóan, kifejtették és a legkülönbözőbb oldalokról megvilágították. Szerény felolvasásom keretében ezeket az okokat nem fejthetem ki és csak egy igen lényeges indító okra fogok rámutatni, amelyet a munkáskertek intézményének módjában áll megszüntetni.

A munkásoknál a nehéz megélhetési viszonyok megbontották a családi élet melegét a családtagok szoros, ragaszkodó összetartozását.

A munkáscsalád minden egyes tagja, férfiak, asszonyok, sőt a zsenge gyermekek is kénytelenek a legtöbb esetben különböző helyeken kereset után nézni. A család egész nap, sőt néha egyes munkálatoknál több napon át nem találkozik. A napi fárasztó munka után a késő délutáni órák volnának azok, amikor a munkás a családi élet melegét élvezheti. A dohoslevegőjű, rossz és kényelmetlen munkáslakás azonban, amint már említettem, nem csábítja haza a család egyes tagjait, mert ahhoz egyáltalában nem ragaszkodik és a családfő befejezve munkáját, a koresmába megy. Ilyen életmód mellett a férfiak kiemelkedően a családi élet érzésnemesítő levegőjéből, bármiféle agitációnak és csábításnak szívesen hódolnak. Lassankint a feleséghez és gyermekekhez való ragaszkodás mindinkább meglazul, úgy, hogy a legcsekélyebb alkalom elegendő, hogy a könnyebb kereset után vágyakozó munkás a kivándorlásra magát elhatározza.

A munkáskertek vannak hivatva, hogy a kivándorlásnak ezen egyik igen fontos okát, a munkáscsalád bomlását megakadályozzák, mert van egy hely, a kiskert, ahol a kora reggeli órákban szerzetést munkába vonuló család naponkint legalább egyszer szívesen összegyűn, mert szórakozást és üdülést talál.

A kertbérletek magángazdasági haszna és közéletelméleti jelentősége.

A kertbérleteknek még két igen fontos tulajdonságára, a magángazdasági hasznára és közéletelméleti jelentőségére óhajtok rámutatni.

A kertterület kibérlése és a szükséges beruházások a munkásoknak anyagi kiadásokat okoznak, amelyek azonban egy kis körültekintő és okszerű gazdálkodás mellett bőven megtérülnek. A munkás a

konyhaveteményekkel saját háztartását ellátja, a felesleget pedig a piacra viheti.

Franciaországban számításokat eszközöltek, amelyek megállapították, hogy aránylag elenyésző esékély befektetés után egy körülbelül 800 négyszögöl nagyságú kert 150 frankot is jövedelmezett. Debreczenben, ahol a munkások a kerti vetemények termelésében még nem oly jártasok, mégis 40—50 kor. tiszta haszonra tesznek szert, de találunk olyanokat is, akik a 400—600 négyszögöl nagyságú kertjükből 80—100 koronát is kitermeltek.

Különösen nagyvárosok közelében, ahol a legtöbb munkáskert-telep létesül és ahol a virágnak, gyümölcsnek és a főzelékfajtáknak szép piaci ára van, biztosít a kertéske a munkásnak jó jövedelmet. Munkánélküli esztendőben pedig, amikor a munkások alig képesek kereset-hez jutni, a kertek a munkás megélhetésének nagy erősségét képezik és valóságos áldást jelentenek.

A családi kertek azonban nemcsak közvetlenül a munkáscsalád anyagi jólétét növelik, de közvetve nagy hatással lehetnek az egész város közéletelméletére is. A munkások által a piacra hozott nagymennyiségű konyhavetemények egészséges versenyt fejlesztenek és a kofák által megállapított magas piaci árakat a kereslet csökkenése és a kínálat egyidejű emelkedése le fogja szorítani. Ez természetesen csak akkor fog bekövetkezni, ha a kerttelepek a nagyobb városok körül nagy arányokban fejlődnek ki.

Főbb vonásokban ezek volnának azok a nemes és hasznos célok, amelyek elérése érdekében a munkáskert intézménye a külföldön kifejlődött és annak meghonosítását hazánkban is szükségessé teszi.

Kinek feladatát képezi a munkáskertek létesítése?

Mint a legfőbb szociális intézmény megvalósításánál, a munkáskertek létesítésénél is a kezdeményezés munkája a közigazgatási hatóságok feladatát képezi. Nem elegendő és nem is helyes azonban, hogy az egész munka a hatóságok vállaira nehezedjék. Sokkal ajánlatosabb és célravezetőbb, ha a hatóságok helyett ezen intézmény megvalósítását és terjesztését erre a célra alakult egyesületek, vagy az ipari vállalatok veszik a kezükbe, mert a kérdés szerencsés megoldásához nem elegendő, ha egy bizonyos összeg rendelkezésünkre áll, hanem szükségünk van oly egyének munkálkodására és ügybuzgalmára, akik a dolgot magukévá téve, azt szívvel és lélekkel ápolják.

Az egyes gyári vállalatoknak a saját érdekükben nem volna szabad egy esetben sem elmulasztani az alkalmazottaik részére kerttelepet létesíteni, mert a termelés széles boltíveit a munkaadó és a munkáserő pillérei egyformán tartják. A kiskert a munkásokat helyhez köti, egészségét és ezzel együtt munkacserjét és munkakedvét fokozza. De nemcsak a vállalat érdekében, hanem emberbaráti szempontból is kötelessége a gyári vállalatoknak kerttelepeket létesíteni, mert a kertéske a munkában egészségét vagy testi épségét elvesztett munkásnak a hiányos munkacereje folytán megcsökkent jövedelmét szaporítja.

Ezzel nem akarom azt mondani, hogy ily elsősorú szociális kérdés megvalósításánál a közigazgatás mint arra hivatott hatóság ne vegye ki a részét. Igenis nagy szükség van a közigazgatás tevékenységére, ez azonban legyen lehetőleg közvetett és nem közvetlen.

Elsősorú feladata a közigazgatásnak, hogy a tulajdonát képező földterületeket, melyeknek megszerzése mindig a

legnagyobb nehézséggel jár, ingyen, vagy csekély bér mellett bocsássa az intézmény rendelkezésére. Ha van rá mód, könnyítse meg az öntözéshez szükséges víz megszerzését, esetleg a csatornák vagy kutak építését és a kertberendezéshez szükséges eszközök beszerzését. Végül nagyobb városokban, hol a városi közlekedési eszközök, pld. villamos vasutak lehetségesé teszik a külterületeken fekvő kertek megközelítését, azokon a munkásoknak vagy ingyen, vagy olcsó díjazás mellett adjon engedélyt az utazásra. Egyszóval a közigazgatásnak az intézmény létesítésével a magánosoknak egy hivatalos hatalmával, mint anyagi erejével segítségére kell lenni.

(Folytatjuk.)

HIREK.

— **Váltások a csanádi egyházmegyében.** Glattfelder Gyula dr. csanádi püspök Szánthó Géza drt. Kevermesre plébánosra, Steigerwald Ádámot Nagykarolyfalvára, Baktay Jánost Zichyfalvára, Junger Gyulát Nagykomlóra, Herdt Józsefet Csenére, Lauer Jánost Dóczra segédplébánosokká nevezte ki. Továbbá kirendelte káplánokul: Beresvay Gyulát Ujszentannára, Kozár Ignácot Apátfalvára, P. Horváth Lenhártot Nákófalvára és Mausz Jakabot Párdányra.

— **Temetés.** Ma délután 2 órakor temették el nagy részvét mellett Szabó Sándor áll. el. népiskolai címzetes igazgató-tanítót. A nagybecskereki áll. el. népiskolák tanulóifjúsága és tanítótestülete teljes számban kivonult, hogy az elhunyt utolsó útjára elkísérje. A f. hó 27-ikén d. e. tartott együttes értekezleten a tantestület egyhangulag jegyzőkönyvi részvétüket fejezték ki az elhunyt kartárs iránt, koszorút helyeztek ravatalára és Liska Ferenc áll. el. népiskolai igazgatót bízták meg, hogy a nagybecskereki kartársak nevében a háznál bucsuztatót mondjon. Liska szép bucsuztatója után kivitték az elhunytat a temetőbe, hol viszont Magyary Pál pápai kamarás apátplébános mondott magasszárnyalású gyászbeszédet.

— **Köszönet.** Dr. Dellimanies Lajos főispán 8 koronát juttatott a Gyermekbarát-egyletnek, mint az állami sorsjegyek elárulásából maradt összeget. Az egylet e helyen is köszönettel nyugtazza az adományt.

A Torontálmezei takaré- és hitelbank igazgatósága 75 koronát adományozott a Keresztyén nőegylet céljaira, mely nemes adományért itt is köszönetet mond Szalay Józsefnek és Szilágyi Lajos főispánok.

A Torontálmezei takaré- és hitelbank a szeretetház építésére 50 K-t, a templom belső berendezésére 50 K-t adományozott, mely nemes adományokért ezután mond hálás köszönetet Szalay József lelkész és Szilágyi Lajos egyházi főgondnok.

A Pesti első hazai takarékpénztár 100, a Torontálmezei takaré- és hitelbank 100, a Nagybecskereki takarékpénztár 25 és a Közgazdasági Bank 25 koronát adományozott az építendő szeretetterem (melegedő) céljaira, mely nemes adományokért e helyen is köszönetet mond Szalay József lelkész és Szilágyi Lajos főgondnok.

— **A zombolyai szabadliceumból.** Mint Zombolyáról jelentik, a kultúregylet ottani szabadliceumában március 2-ikén, vasárnap Reichrath Miklós ügyvéd tart előadást a hozományról.

— **A modern mozi** ma este kitünő műsor kíséretében bemutatja Ohnet Sarah grófnő című híres regényének mozdramában való feldolgozását, amely egyike a legjobb mozdramáknak. Holnap, szombattól kezdve egy héttig, a tegernseeiek előadása miatt a modern mozi a volt esküdtzéki teremben tart előadást.

— **Agyonlőtt vadászó.** Lugosról jelentik: A Facsád közelében levő avasfalvai kincstári erdőben kedden, e hó 25-én Kapateszku Gyula erdőőr rajtacsipte Muresán Demeter közismert vadászot, amint vadra lesben állott. Felszólította, hogy kövesse, de Muresán nemcsak, hogy ellenszegült és nem követte az erdőőrt, hanem vadászfegyve-

ről rálőtt Kapateszku, aki ezek után kénytelen volt önvédelemből fegyverét használni. Egyetlen lövést tett a vadász felé és a golyó átfurta Muresán Demeter, aki néhány pillanat alatt kiadta a lelkét. A lugosi ügyészség elrendelte a vizsgálatot.

— **Családi dráma.** Temesvárról írják: Andreovits Adolf 25 éves volt kereskedő, jelenleg pénzügyigazgatósági díjnok, ezelőtt két évvel nősült meg. Házassága eleinte boldog volt, de később ugyszólván napirenden voltak a veszekedések és neje többször el is hagyta és hazament anyjához, özvegy Hoffer Nándornéhoz, míg végre meguntta Andreovits a sok kellemetlenséget és eltökölte magában, hogy feleségétől elváljék. Evégből tegnapelőtt elment anyósa házába és kérte feleségét, hogy adja ki a ruháit. Felesége és anyósa azonban botokkal nekítámadtak és össze-visszaverték és kirúgták. Efeletti elkeseredésében azután bejött a Belvárosba és egy forgópisztolyt vásárolt. Azután elment az Erzsébetvárosba és a Király-utcaiban levő lakásával szemben, az utcán mellbélőtte magát. A mentők a kórházba szállították. Sérülése nem életveszélyes.

— **Meghalt az automobilon.** Temesvárról írják: Olláriu Pál 57 éves temesvári bentesmester hosszabb ideje betegeskedvén, a múlt héten Budapestre utazott, ahol megoperálták. Az operáció után automobilon szállították haza. Tegnapelőtt estére várták haza a súlyos beteget, de a balsors nem engedte, hogy otthon, övéi körében haljon meg. A súlyos beteg ember az országuton, félóránnyira Temesvár előtt az automobilban meghalt.

— **Gyógyíthatók-e a tüdőbajok?** Ezen fontos kérdéssel foglalkozik egy népszerű füzet, melyet a Rinsen-gyógyintézet főorvosa, dr. med. H. Guttman szerkesztett. Egész új módszert és utat találunk itt ilyen betegségek gyógyításához. Hogy minden beteg, aki torok-, gége- és tüdőbajban szenved, ezen füzethez juthasson, teljesen ingyen és portómentesen küldjük ezt minden ilyen betegnek. Aki nek erre szüksége van, írjon egy levelezőlapot pontos címmel Puhlman et. Co. Berlin 951. Müggelstr. 25. A könyvet minden rendelő azonnal teljesen ingyen megkapja.

TAJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtárra vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdtzéki épületben. Nyitva naponta délután 3 órától 5 óráig.

A fürdő (telefonszám 118.) minden nap reggel 6 órától kezdve déli 12 óráig az urak részére nyitva van, hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől negyed 5 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5-7 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délből gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 7-ig nyitva.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjegylete” nagybecskereki fiókja minden hó 1-je és 15-ike után eső vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. n. 3-5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközölhetnek.

Színház, Irodalom.

** A tegernseei parasztszínház. A tegernseei parasztszínház március elsején tartja első előadását a városi színházban. Első előadásul „Das Jägerblut” című parasztkomédia kerül színre. Március 2-ikén a „Die schöne Millibäuerin” című darab kerül színre. Szünet közben a társulat zenekara szolgáltatja a közönségnek előreváltható Mangold Lipót könyvkeskedésében.

(*) A legjobb magyar írók egész kara írja Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes gyermeklapjának, a Jó Pajtás-nak cikkei. Legújabb, február 23-iki számában

is Abrányi Emil irt verset, Szemere György és Krudi Gyula elbeszélést, Sebők Zsigmond újabb Dörmögő Dömötör kalandokat, Elek nagyapó, (Benedek Elek) mesét és szép verset, Rákosi Viktor regényfolytatást. Ezenkívül még Gyula bácsi érdekes természetrajzi apróságai, a Kis Krónika-rovat érdekességei, Zsiga bácsi mulattató mókája, a rejtvények, szerkesztői izenetek egészítik ki a szám gazdag tartalmát.

A Jó Pajtás-t a Franklin-társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, félévre 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 fillér. Előfizetéseket elfogad s kívánatra mutatványszámokat küld a Jó Pajtás kiadóhivatala Budapest, IV., Egvetem-utca 4. sz.

Törvénytörvények.

§ **Elitelt izgató szerb lelkész.** Tegnap tárgyalta a pancsovai törvénytörvények Davidovics Obrád pancsovai gör. kei. szerb segédlelkész ügyét, akit izgatással vádolt az ügyészség, mert a város egyik legelőkelőbb kávéházában durva módon szidta a magyarok nemzetét és fenyegetőzött, hogy a szerbek a magyarokat ki fogják kergetni az országból. A Stocker Antal törvénytörvények elnök elnöklésével tartott tárgyaláson Davidovics Obrád azzal védekezik, hogy nem emlékszik semmire, annyira részeg volt akkor. Lehetetlennek tartja, hogy izgatott volna, mert ő szereti a magyarokat. A kihallgatott tanúk azonban ellene vallottak s így a törvénytörvény Davidovics Obrádot három havi államfogházra ítélte, amelyet azonban az eiszennvedett vizsgálati fogsággal kitöltöttek vettek.

§ **A babona.** Todor Rézi és Lupsa György nagykomlósi, Bocz Mária nagykikindai, Bada Katalin szerbparádányi és Novákovits Szinka mokriai cigányok állottak f. hó 26-ikén vádlottakként a nagybecskereki kir. törvénytörvények előtt. Csalás büntetvével vádolta őket a kir. ügyészség, amelyet a vádirat szerint azzal követtek el, hogy több alkalommal jámbor és tanulatlan, többnyire jómódu torontáli lakosnak a tudatlanságát és a bontonában való hitét kihasználta s mindenféle kuruzslással és szemfényvesztéssel azoktól jelentékeny összegeket kicsaltak. Legrosszabbul járt a babonás emberek közül Rogyenkov Milivoj karlovai lakos, akitől tizenötezer koronát csaltak ki. Rogyenkov Milivoj a fő tárgyaláson elmondta, hogy a múlt év tavaszán Todor Rézi és Bocz Mária megjelentek a lakásán és mintán engedélyt kaptak arra, hogy neki szerencsét jósoljanak, szentelt vizet hozattak, abba az istálló és a szoba gerendájából levágott fadarabokat, rózsafüzért és keresztet tettek. Azután az istállóban a jászol alatt ástak, onnan titokzatos tárgyakat, ökörszarvat, rongyokat szedtek elő, Rogyenkov Milivojt és a családját térdeltették, imádkoztatták, az előlegül kapott bankjegyeket rongyokba téve látszólag elégették, majd gyertyát égettek, tömjénnel füstöltek, mindenféle furfangos hókusz-pókusz csináltak s azután a szoba padlójában lukat furtak és azt mondták, hogy ott egy öreg ember van ólása aki egy nagy bogrács aranyat tart magánál és ha az öreg ottan kiváltják, akkor nagyon gazdagok lesznek, ellenkező esetben nagy csapás éri őket. A szerencse megváltása 15000 koronájába került Rogyenkov Milivojnak, aki ezt az összeget 3-4 részletben adta át Todor Rézinek, aki a kapott pénzt mindig rongyok közé esavarta és látszólag elégette és mikor már több pénzre nem lehetett kilátása, azzal bucsuzott el Rogyenkovtól, hogy a történetről senkinek ne merjen szólni, mert akkor őt is meg a családját is nagy baj éri. Itéletre a tárgyaláson nem került a sor, mert a károsok közül többen nem jelentek meg és ezeknek a kihallgatása végett a törvénytörvény a tárgyalást március hó 12-ikére halasztotta el.

§ **Vasfedővel agyonütötték.** Törökbeesen a cigánytelepen 1912 július 27-én Zlatár Mária és Zlatár Bodó cigányok összeverekedtek. Zlatár Mária egy vaslábst vágott a putrija előtt ülő Zlatár Bodóhoz s a lábát Zlatár Bodónak a bal karját fölhasította. Zlatár Bodó erre egy vasfedőt kapott föl és azt Zlatár Mária felé dobta. Zlatár Mária azonban félre-

hajolt és a vasfedő nem őt, hanem a tőle néhány lépés távolságra álló 4 éves leányát, Zlatár Lenkát találta el a fején. Az ütés következtében Zlatár Lenka koponyaacsonttörést és agyrontcsolást szenvedett és másnap meghalt. A kir. ügyész-ség erős felindulásban elkövetett halált okozott súlyos testisértés büntette miatt emelt vádat Zlatár Bodó ellen, aki fölött f. hó 22-ikén ítélte a nagybecskereki kir. törvényszék. A bíróság a fenforgó enyhítő körülmények figyelembevételével Zlatár Bodót 15 napi fogságra ítélte. A kir. ügyész az ítélet ellen a büntetés súlyosbítása végett felebbezést jelentett be.

TÁVIRATOK.

A politika eseményei.

A képviselőház ülése. — A király és a kormány egyetértése. — A tegnapi választások.

Budapest, febr. 28. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A politikai helyzet változatlan s a legutóbbi események azt mutatják, hogy a király és a kormány felfogása teljesen egyetértő. A képviselőház ma folytatta a munkát s egymásután intézi el a szükséges törvényjavaslatokat. A tegnapi napon lefolyt két választásnál az egyikben ismét munkapárti jelölt győzött, a másiknál a pártonkívüli jelölttel szemben az egyesült ellenzék jelöltje, aki különben majd minden választásnál szerepelt már.

A képviselőház ülését

Tisza István gróf elnök d. e. 11 óraker nyitotta meg. Az ellenzék ma sem jött el. Az elnöki jelentések során Tisza István gróf bejelenté Jankovich Béla megválasztását. Springer még nem nyújtotta be mondátumát. Jelenti továbbá az elnök, hogy Senyey Miklós báró engedelmét kért napirend előtt való felszólalásra, amire az engedélyt meg is kapta.

Senyey Miklós báró elmondja, hogy miért lépett ki a Kossuth-pártból, anélkül, hogy függetlenségi elveit föladta volna. Ő az obstrukcióban soha sem vett részt, mert ezt az obstrukciót veszedelmesnek tartotta nemzeti eszményeinkre, mert ez a fegyver csak nagy célokra való s így elkoztartják. Az obstrukcióval az ellenzék háttérbe szorította gazdasági érdekeinket s a meddő harcot s az ellenzék állásfoglalását az ország fizeti meg. Az ellenzéknek vannak sérelmei, amelyeket orvosolni kell. Igyekezzenek ezeket a sérelmeket orvosolni, ha pedig nem lehet, döntsön a nemzet.

Az elnök kijelenti, hogy miután a napirend előtti felszólalás vita tárgya nem lehet, áttérnek a napirendre.

Ezután egyhangulag megválasztják jegyzőnek Almásy Lászlót, majd tárgyalás alá veszik az osztatlan legelőkről szóló törvényjavaslatot, amelyet Pirchner János előadó ismertet az ő kiváló szaktudásával.

Szabó István kispárti a kispárt nevében szólal föl s a helyes birtokpolitikáról beszél.

Többek felszólalása után Balogh Jenő igazságügyminiszter a kormány nevében kijelenti, hogy a kormány a sérelmesnek panaszolt 74-ik szakaszt elejti.

Az ülés folyik.

A király és a kormány egyetértése.

Budapest, febr. 28. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Illetékes forrásból jelentik: Ma már egészen nyilvánvaló Lukács miniszterelnök szerdai kihallgatásá-

nak nagy jelentősége. A kihallgatásról elég annyit megállapítanunk, hogy abban teljes összhang nyilvánult meg a király és a kormányelnök politikai felfogása között. A többség magatartásán és hangulatán ez a tény erősen meglátszott és tegnap este a pártkörben a munkapárt felett lelkes hangulatban ünnepelte vezérét. Ghillány báró alelnök figyelemreméltó és cáfolhatatlan igazolását adta annak, hogy a többség megteremtése és fennállása a nemzet akaratának folyamánya. Kerületeiben a munkapárt mindenütt jó hangulatot talál. A szokatlanul nagyszámú időközi választásokban a polgárság munkapárti képviselőket választ. A törvényhatóságok közgyűlési termeiben egymást követik a bizalmi nyilatkozatok. Mindez kintartásra buzdíthatja és lelkesítheti a pártot és kormányát. A pártkörben tegnap este általános volt a felfogás, hogy a Ferencvárosban Helvey azért bukott meg, mivel kétszínűsködött és nem munkapárti zászló alatt ment a küzdelembé. Így azután a munkapártiak egy része tartózkodott a szavazástól, az ellenzéki vezeték pedig nem részesítették őt az ígért támogatásban, sőt egyenesen ellene fordultak.

A választójogi javaslat tárgyalása.

Budapest, febr. 28. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Lukács László miniszterelnök kijelentette, hogy a választójogi javaslatot valószínűleg csak kedden vagy szerdán kezdik el tárgyalni, amikor a tanítók fizetésrendezéséről szóló javaslatot letárgyalják.

Igy az általános sztrájk kitörése is elhalasztódik s csak keddre vagy szerdára várható.

A tegnapi választások.

Budapest, febr. 28. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Az ipolysági választás eredménye az, hogy Jankovich Béla kultuszminiszter 1300, Beniczky Ödön néppárti jelölt 1030 szavazatot kapott s így Jankovich Bélát 270 szótöbbséggel megválasztották.

A Budapest-ferencvárosi választás eredménye a következő: Springer Ferenc ellenzéki kapott 2986, Helvey Tivadar pártonkívüli 1666 szavazatot, Nagy György köztársasági pedig 121 szavazatot. Így Springer Ferencet 1119 szavazattöbbséggel képviselővé választották.

A háború.

A harcterről. — Drinápoly ostroma. — A békeakció. — A tőzsde.

Budapest, febr. 28. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A háborús helyzetben ma sincs semmi változás. A harcteren ütközet nem történt s csupán Drinápoly ostroma folyik, de teljes eredménytelenséggel. Emellett a békeakció is folyik, de tényleges eredménye eddig ennek sincs.

Mai jelentéseink a következők:

A harcterről.

Budapest, febr. 28. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Konstantinápolyból sürgönyzik, a galipoli-i hadsereg egy részét ismeretlen helyre rendelték.

Budapest, febr. 28. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Belgrádból táviratozzák, a szerb hadvezetőség harminc-

ezer embert indít Skutarihoz, hogy a vár elfoglalását előmozdítsa.

Drinápoly ostroma.

Budapest, febr. 28. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Konstantinápolyból sürgönyzik: A bolgárok fokozott erővel folytatják Drinápoly ostromát, de eredménytelenül. A török erők energikusan tüzelnek a bolgár hadállásokra s a bolgároknak nagy veszteségeket okoznak.

Sükri pasa jelenti, hogy meg van elégedve a helyzettel. A pasa manifesztumot intézett a lakossághoz s felhívja egy a muzulmánokat mint a nem muzulmánokat, hogy a legjobb barátsággal és szeretettel legyenek egymás iránt. Jelenti még a pasa, hogy a városban hetenként kétszer zöldségvásár van, tehát a város lakói a környékről kaphatnak friss zöldséget. Az élelmiszerek ára sem túl magas.

A békeakció.

Budapest, febr. 28. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Londonból sürgönyzik, a szófiai és belgrádi angol ügyvivők kormányaik utasítására hivatalos felszólítást intéztek a szerb és bolgár kormányhoz, hogy milyen föltételek mellett hajlandók a békére. Az ügyvivők hivatalosan közölték azt is a két kormányfővel, hogy a porta, ha kedvező választ kap, hajlandó békét kötni.

A tőzsde.

Budapest, febr. 28. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A mai ártóktőzsdén a déli zárlatkor a vezetőértékek árfolyama a következő volt: Magyar Hitel 823, Osztrák Hitel 631, Koronajáradék 83.70, Jelzáloghitelbank 434, Leszámitoló Bank 516, Hazai Bank 280, Magyar Bank 572, Rimamurányi 714, Salgótarjáni 773, Közüti Vasut 674, Villamos Vasut 372.

TŐZSDE.

(Árak 50 kilogrammonként.)

Buza (áprilisra)	11:57
Buza (októberre)	12:22
Rozs (áprilisra)	9:65
Rozs (októberre)	9:72
Zab (áprilisra)	9:97
Zab (októberre)	8:77
Tengeri (májusra)	7:59
Tengeri (júliusra)	7:83

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Egy 27 éves, 50.000 korona készpénz felett rendelkező fűhivatalnok, 8000 kor. évi jövedelemmel, házasság céljából oly családdal kíván megismerkedni, kinek házias és megfelelő szellemi képzettséggel bíró kis leánykaja van.

Cím: Post restante „Titoktartás“ Nagybecskerek. 1747-1

338—1913. szám. 1751—2.1

Hirdetmény.

Bótos község képviselőtestülete elhatározta, hogy a község belterületén az összes járdákat kikövezteti, így egyelőre mintegy 200 000 drb elsőrendű járdalerakásra alkalmas téglára van szüksége.

Minélfogva felhívtnak a környékbeli téglagyárosok, miszerint a mérték megjelölése mellett aziránti írásbeli ajánlataikat, hogy a téglát mennyi összeg ellenében (1000-kint számitva) hajlandók a helyszíntre (az utca mentén) szállítani, f. évi március hó 8-ig beadni igyekezzenek, mert a később érkező ajánlatok figyelembe véve nem lesznek.

Bótos, 1913. február 27-én.

Belitska, jegyző.

